

Comportament animal

Codi: 100835
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500251 Biologia ambiental	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Ricardo Caliarí Oliveira
Correu electrònic: ricardo.oliveira@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Part dels materials i recursos emprats seran en anglès.

Prerequisits

No hi ha requisits previs obligatoris, però és important tenir uns bons coneixements previs en zoologia i ecologia.

Objectius

En aquesta assignatura l'alumne adquirirà coneixements sobre els mecanismes evolutius propers i darrers del comportament animal. Explorarem les múltiples facetes de l'ecologia del comportament a través de l'anàlisi de la investigació basada en hipòtesis, integrant l'estudi del comportament amb disciplines relacionades com l'ecologia, la genètica, la fisiologia i la conservació. Els estudiants aprendran com interpretar críticament estudis recents en comportament animal. A més, explorarem diferents metodologies de recerca i els alumnes aprendran a planificar experiments i redactar una proposta de recerca en comportament animal.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar i interpretar el comportament dels éssers vius.
- Descriure, analitzar i interpretar les adaptacions i les estratègies vitals dels principals grups d'éssers vius.
- Desenvolupar la capacitat d'organització i planificació
- Identificar i interpretar la diversitat d'espècies en el medi.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Obtener información, diseñar experimentos e interpretar los resultados
- Reconèixer i analitzar relacions filogenètiques.
- Resoldre problemes.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
2. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
3. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
4. Analitzar quantitativament i interpretar el significat evolutiu i funcional del comportament animal.
5. Desenvolupar la capacitat d'organització i planificació.
6. Interpretar els processos evolutius que han originat la diversitat animal.
7. Interpretar la distribució i les interaccions en el medi de les espècies animals i el seu impacte en la diversitat animal.
8. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
9. Obtenir informació, dissenyar experiments i interpretar-ne els resultats.
10. Reconèixer les característiques del medi que determinen la distribució dels principals grups animals.
11. Resoldre problemes.

Continguts

- Tema 1: El mètode científic i la investigació basada en hipòtesis
- Tema 2: L'estudi integrat del comportament
- Tema 3: Les bases genètiques i de desenvolupament del comportament
- Tema 4: La base neural del comportament
- Tema 5: La base fisiològica del comportament
- Tema 6: Evitar els depredadors i trobar menjar
- Tema 7: Territorialitat i Migració
- Tema 8: Aprenentatge i cognició
- Tema 9: Principis de la comunicació
- Tema 10: Comportament reproductiu
- Tema 11: L'evolució dels diferents sistemes d'aparellament
- Tema 12: Cura parental
- Tema 13: L'evolució del comportament social i la sociabilitat
- Tema 14: L'ús d'eines en animals
- Tema 15: Evolució cultural
- Tema 16: Domesticació
- Tema 17: Comportament humà

Metodologia

- Classes teòriques amb els temes proposats en comportament animal.
- Sessions pràctiques on realitzarem experiments, demostrant diferents temes/hipòtesis sobre el comportament animal com són l'aprenentatge associatiu, la teoria de l'alimentació òptima, la teoria de jocs, etc. En l'última pràctica farem una visita tècnica al Zoo de Barcelona. Si hi ha prou interès, tindrem un grup de pràctiques realitzades en anglès.
- Proposar una hipòtesi, planificar experiments i redactar un projecte de recerca en comportament animal. Una part fonamental del curs és ensenyar als estudiants a avaluar críticament i dur a terme investigacions en el camp. Consistirà en la redacció d'un treball de recerca en grup (3-5 persones) que es presentarà al final del curs (abans de l'examen final).
- Lectura d'articles de recerca clàssics i recents sobre el comportament animal.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11
Classes teòriques	30	1,2	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Treball pràctic	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi	71	2,84	5, 6, 11
Lectures obligatòries	10	0,4	7, 9

Avaluació

1) Un examen de tipus test i preguntes que cal desenvolupar que abasti la part teòrica i pràctica de l'assignatura (40% de la nota).

2) Proposta de recerca (25% de la nota la part escrita, 25% de la nota la presentació).

3) Pràctiques (10% de la nota).

4) Durant el curs hi haurà una avaluació continuada, i durant les classes teòriques es faran preguntes en forma de proves en línia que podran augmentar la nota final amb un màxim d'un punt extra.

Cal una nota mínima de 2,5 sobre 10 tant a l'examen com al projecte de recerca per poder fer mitja amb la resta d'activitats d'avaluació. La qualificació mínima global necessària per superar l'assignatura és de 5 sobre 10.

Per participar a la recuperació, l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul. Per tant, l'alumnat obtindrà la qualificació de "No Avaluable" quan les activitats d'avaluació realitzades tinguin una ponderació inferior al 67% en la qualificació final

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	40%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11
Pràctiques	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11
Treball pràctic	50%	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

Bibliografia

Rubenstein, D. and J. Alcock (2018). Animal behavior: an evolutionary approach, Sinauer Inc., Sunderland, Massachusetts.

Davies, N. B., et al. (2012). An introduction to behavioural ecology, John Wiley & Sons.

Kappeler, P. M. (2021). Animal behaviour : an evolutionary perspective / Peter M. Kappeler. Cham, Switzerland, Springer.

Manning, A. and M. S. Dawkins (2012). An introduction to animal behaviour, Cambridge University Press.

Carranza Almansa, J., et al. (2010). Etología. Introducción a la ciencia del comportamiento, Universidad de Extremadura, Servicio de Publicaciones.

La docència virtual ha posat de manifest la importància de poder disposar de recursos online. Durant aquests mesos les editorials han posat en obert molt contingut, i que a més es disposa de la plataforma a prova de llibres digitals (50.000 llibres accessibles - <https://mirades.uab.cat/ebs/>).

En aquest enllaç, trobareu una infografia que ha preparat el Servei de Biblioteques per facilitar la localització de llibres electrònics: <https://ddd.uab.cat/record/224929>

<http://www.uab.cat/doc/BibliografiaCursDigital>

Programari

Durant la sessió pràctica de bioinformàtica, utilitzarem el programari lliure R. L'estudiant no està obligat a comprar la llicència de cap programari.